

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papnagykereskedése, hova az előfizetések és hirdetések bérmenteset küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedévre 1 ert.

Hirdetmények díja:
□ ezertimelekenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön arkedvazményben részesülnek. Bélyegdíjért 30 kr.
Nyitlér sora 20 kr.

Az újév programja.

(Folytatás.)

A legtöbb ideális városi ember rajong „a szabad természetért”; úgy véli, hogy mily pompás élet lehet falun, ott a tiszta, egészséges levegőben, a ták hús árnyékában, a zöld gyepen. Az udvar tele majorsággal, felséges friss tejet és valóságos vajot eszik az ember puha czipóval. Megterem bőven minden gyümölcs, jó bor, buza stb. és mily könnyű hízalni malacot, tartani marhát, nem kell mindenért fizetni, mint a városban, egy pohár friss vizért is.

Igaz, a községi élet képezi a nagy közigazgatási gépezetnek az alapját s ha a községi közigazgatás teljesen jó volna, ha a községek képesek volnának a jó közigazgatás, a jó közlekedés, a jó egészségügy, a jó mezőrendés s a jó mezőgazdasági munkás viszonyok nem is éppen kivétel, de lassanként legalább is megközelíthető ideáljának valóítására. — a törvényhatósági központi administratio csakugyan kevéssel teljesítene többet a posta szerepénél. — az állami közigazgatás pedig a nagy politikai, társadalmi stb. problémák megoldásán kívül alig tenne egyebet, mint a megelégedés, jólét, fejlődés statisztikai kimutatásait a legapróbb részletekben egybegyűjtve demonstratióul — világgá bocsátani.

Ennek ellenében hogyan áll azonban a legtöbb vidéken a községi élet? Ugy, hogy 1-ször is drága. Nem azért tartják pedig drágának, mert sok mindenféle életszükségletet nem lehet rendesen, drága pénzért sem kapni és mert a falusi élet ideális örömei fejében 40—50 százalék pótdót is kell fizetni, hanem azért, mert ennek a fizetésnek többnyire csekély látatja, kevés eredménye van. Az utcák rendetlenek, az utak rosszak, járhatatlanok, a házak zsufoltak és tűzveszélyesek; a kutyák, ha vannak, gondozatlanok; az udvaron s a mezőn levő jószágot lopják, mihelyt nincs elég gondos felügyelet és folytonos őrizet alatt; az egészségügyi viszonyok rosszak, körorvos pedig nincs; az iskolázás gyenge eredményű, sok falusi bíró most sem tud olvasni írni; a gazdálkodás a régi slendrián módon megy; jó mezői munkás nagyon kevés van, a cselédek pedig többnyire rosszak — így szól a panasz s azzal végződik, hogy:

legjobb dolga a városi embernek van. És csakugyan a falusi uraságok lassanként behuzódnak a városokba, a jószágot kiadják bérbe, vagy a gazdaságot bősésségére bízzák. — a régi jó nemes birtokosok curiai úresen állanak, a falu népe pedig rá van bízva a zsidó keresztesre, a pópára, a jegyzőre s mindenkinek felett a szolgabíróra, kinek mindent rendbe kellene szedni, és egy kis paradicsomot teremteni, legalább nyárára, hogy a városi uraságok falusi idylje, melyet álomképben látnak, valóság legyen.

(Folyt. köv.)

A városi képviseletből.

Január 29-én volt képviseletünknek első közgyűlése, melyet Kovács Gyula polgármester nyitott meg, munkálkodására Isten áldását kérve.

A képviselő választások eredményét és a meghatalmazott és virilis képviselők névsorát tudomásul véve, a magyar jelzalog hitelbank ajánlata tárgyaltatott 60,000 frt kölcsön nyújtása tárgyában. E kölcsön egyrésze az apahidai Horváth-féle jószágon volt 10,000 frtos kölcsön conversiójára fordítatik, a többi része pedig a leányiskola építésre használtatik fel.

A kölcsön 4% kamattal és 1% törlesztéssel, ajánlatik. 100 frt készpénzzel beváltandó záloglevelekben, míg a conversiónál kamatmegtakarítás is éretik el. A kölcsön elvileg a közgyűlés és a megyebizottság által már el levő fogadva, a felolvasott szerződést névszerinti szavazással a képviselőtestület egyhangulag elfogadta, az aláírással a polgármestert, tiszügyészt és a pénztárnokot bízván meg.

A millenniumi kiállítás tekintetében a képviselőtestület azon határozatot hozta, hogy a városi iparosok által beküldendő iparekkek szállítási és térédját a majorsági pénztárból fogja fedezni.

Az árvai és más közpénzek elhelyezésére névszerinti szavazással egyhangulag a Nagyenyedi takarékpénztár állapított meg 1894. évre.

A m. kir. curia ítélete olvastatott fel ezután, mely szerint a Bethlen-főtanoda a nagyenyedi összes regalé kártalanítási tőke iránt indított perigényével elutasított és a per költségei megfizetésében elmarasztaltott.

A dec. és január havi pénztárvizsgálati jegy-

zőkönyvek tanúsítása szerint rend van a kassában. A városi pénztár célszerűbb elhelyezése végett a tanács ajánlja, hogy a takarékpénztár helyiség bérlete felmondassék f. évi Szentgyörgy-napra és a pénztár oda helyeztessék át, a jelenlegi helyiségbe pedig a most szűken levő referensek helyeztessék el; — a közgyűlés az ajánlatot elfogadta.

A temetői hullaházak szüksége ragályos betegségek esetében nyilvánvaló dolog, de minthogy a város közttemetővel eddig nem rendelkezik, fel-fognak hivatni a temetővel bíró hitfelekezetek, hullaházak felállítására.

Az árvapénztár 1893. évi számadása és mérlege elfogadtatott a számvevő bizottság ajánlata értelmében.

A peronospora elleni szabályrendelet olynemű átdolgozás végett, hogy a szőlősgazdik végrehajtó bizottságot szervezzenek, mely a mulasztó szőlőbirtokosok terhére a védekezést is foganatosítsa, visszaadatik a tanácsnak.

Az apahidi határból a Maroson innen 64 négyszögöl terület megvásárlása névszerinti szavazattal elfogadtatik.

Az alsótoki ipariskola részére a helyi takarékpénztár 50 frt segélyt adott a folyó évre is, mely köszönettel fogadtatott.

Az új leányiskola épület szt.-györgynapra el fog készülni és az intézet a Kemény-féle házból kivonul, kérdés merült fel aziránt, hogy mi történjék ezzel a házzal, minthogy magánfelek is kérik a helyiségeket, de a rég nyilvánult közönhajnak megfelelően a járásbírósnak is felvult ajánlva, mire nézve a miniszter nem válaszolt.

Kiküldetnek városi főügyész, főorvos, a bíróság jelenlegi helyiségének megvizsgálása és a közegészségi törvény értelmében jelentéstételre.

Végül a jogügyi, számvevő, közigazgatási és közegészségi bizottságok s az iskolaszék alakítottak meg, mire a gyűlés a tárgyak legnagyobb részét is szakavatottan előadó polgármestert megjelneve oszlott szét.

Referens.

Az iparos tanonc-kérdés és ennek fontossága

(Folytatás.)

(T. K.) Mi a szellemi és értelmi kiképzetetést illeti, igaz hogy az elsősorban az állam volna hivatva oda törekedni, hogy az ipariskolákban alkalma

A „KÖZÉRDEK” TÁRCAJA.

Nászutazás.

— Elbeszélés. —

Irta Werner Gyula.

(Folytatás.)

II.

A futtatások második napján én is elmentem Lenkével.

Boldogan nézett meg mindent: házakat, erkélyeket, fogatokat és öltözkéket.

Felségesen mulatott az egész idő alatt. A Jenő Pajzánja csakugyan elsőnek érkezett be s a közönség azon része, mely versenytársára Simplicitre fogadott — roppant összegeket vesztett.

A fényző tavaszi toilletek pompájában is feltűnt a kedves gyermek szépsége s nem egy merész látás irányult feléje: Jenő megjegyzéseket tett a hölgyek ruháira s mindenikről tudott botrányos történeteket.

Egyáltalában igen figyelmes s előzékeny volt kis huga iránt. Hadd mérgelődjenek a szeretőim — gondolta nagy ravaszul s megkettőztette udvariasságát.

Jenő barátai sűrűn jártak-keltek páholyunk körül, be is jött egyik-másik. Unalmas bókákat mondtak szürke kalapomra, de sovárognak néztek a kis leányt.

— Ki az a kis leány? — kérdezte tőle egy elegans asszony, szinlett egykedvűség alá rejtve a mohóságot, melylyel az ifjú feleletét várta, kit legdühösebb imádói közé számíthatott még néhány hó előtt.

— Titok. Inkább fejemet kérje asszonyom, mint e hölgy nevé.

— Igen jellemző, hogy ön most fejét ajánlja fel szive helyett.

Fejét kissé félrehajtva, kacéran egyenesen nézett öcsém szeme közé.

Jenő könnyedén vonagatta vállát s szemével Lenkére mutatott, aki egyenesen s mozdulatlanul ült helyén. Aztán némi gúnyval tette hozzá:

— Szívemmel fájdalom, nem rendelkezem.

A hölgy ajkán megvető mosoly támadt s sötét harag villant meg szemében. Körülnézett.

Egy oszlophoz dölve, Gidát pillantotta meg. Intett neki legyezőjével. Az közeledett.

— Szépnek találja ön ama lánykát?

Gida sokkal jobban ismerte a világot, mintsem ne tudná, mily feleletet vár a nő, ha egy más nő szépsége felől kérdez.

Feltette monokliját s rövid közönyös pillantást akart vetni páholyunk felé. De amit látott, az oly bájos kép volt, hogy akarata ellenére nagyon sokáig Lenkén felelte szemét.

— Nos?

Türelmetlenül érintette meg a férfi karját legyezője csontnyelével.

A gavallér magához tért meglepetéséből.

— Elég csinos — mondta oly arccal, mintha e tárgy mondhatlanul untatná őt — árnyéka sem lehet önnek.

— Ez nagyon általános kifejezés.

— Részleteket kíván ön? Az ön szeméi s az ő szeméi...

— Menjen. Csak nem fog vonalról vonalra összehasonlítani ez éretlen gyermekkel?

— Világért sem... de...

— Tegye inkább ez ötven forintot a Metallistra. Vagy nem, — arra a sárgára ott. Szép állat.

Gida a lóra tekintett.

— Az a Jenő „Olyan nincs”-e.

— Tehát mégis a Metallistra tegyen.

A férfi gyanakodva fordította fejét a szép asszony felé.

— E szerint ön haragszik Jenőre.

A szép asszony hevesen felelt:

— Mi jut eszébe. En nem tudok haragudni, csak nagyon szeretni. Ezt bebizonyítom önnek.

Tekintete sokat ígérőleg lángolt fel, míg Gida előkelően, jobblábát sikkesen maga után huzva, indult meg a turf felé.

Oh! mily undor fogta el lelkemet! Ezek a mosolygó bábuk, kik időtöltésből szeretnek s úgy állnak bosszút a férfi hűtlenségén, hogy elaljasodnak! mily szánalomra méltók ezek.

A harmadik futtatás kezdődött, mikor hirtelen fekete felhők szaladtak össze az égbolt minden részéről, dörögni s villámlani kezdett. A nagy tribün ugy tele lett egyszerre néppel, hogy leszakadástól lehetett tartani. Sebes felszél porfelhőt kavart fel s leszabadított a nők fejeiről néhány kalapot.

Pokoli látvány volt. Szakadó záporban, cikázó vilámok sarga fényénél történt meg az akadályverseny.

A jokey-k szines selyem ingei alig-alig látszóttak ki az általános szürkéségből. A lovak dobogását s a pálcák suhogását nem lehetett hallani. Mint a Csaba király szellem-harcosai...

Hazasiattunk; oly jó volt otthon a barátságos szalonban. Alighogy átöltözködtem, Kertész jelentette be magát, Lenkét akarta elvinni másnap.

Arra nem is gondoltam, hogy ily rövid idő múlva valóni kell a kedves gyermektől. Nagyon elszomorodhattam, mert észrevette.

— Mily jó szíve van önnek — mondá jóízű nyereségével, — lássa, ha akarná, ha nem volna ellen-szenve... sok másképp lehetne.

Ma nem utasítottam el röviden.

— De hisz ön házasságot ajánl nekem s én önt nem szeretem.

Nem látszott meglepetve.

— Nem szeret — mondá elgondolkozva — s miért? Önkénytelenül mosolyognom kellett.

— Ki tudná azt megmondani Kertész, honnan ered a tetszés vagy az ellenszenv? Csak hogy itt van s számolni kell vele szívünknek.

— De Lenkét csak szereti?

— Nagyon.

— Akkor...

Arca olyasmit fejezett ki, ami igen hasonló volt ahhoz a szánalomhoz, a mit olyankor érzünk, ha valami végtelenül egyszerű dolgot nem vagyunk képesek megértetni valakivel.

Sokáig hallgattam.

Elnéztem egész jól táplált alakját. Kifogástalan fehérműjét és gyémántos melltűjét. Minden oly nyugalmas volt rajta. Szemjárása, beszéde, mozdulatai. Kövér nyaka s kopaszodó feje.

Már évek óta óhajt feleségének s ezen hosszú

nyilják a tanoncoknak legalább a legszükségesebb ismeretek alapos elsajátítására, ha már a vallás-erkölcsi nevelésre jelen körülmények között kevés vagy éppen semmiféle gondot nem fordít. Valószínűtlen állítanánk, ha az országiszerte felállított iparvagy ismétlő iskolákat a követelményeknek megfelelőeknek mondanók.

Az ipartestületek f. év szept. 8-án Miskolcon tartott III. országos kongresszusán az iparoktatás fejlesztése is szóba jött. Ezt illetőleg a kongresszus azt határozta: „hogy az ipari szaktanfolyamok szaporítandók, mert a jelenlegi tanonciskolázás semmit sem ér.” Azonkívül szükségesnek tartotta a gyűlés az inasok műhelyi oktatásának reformját illetőleg a következő három elvet megállapítani: „1. Oly rovvot életű gyermekek, kiknek tanuló viszonya két ízben föloldatott, többé nem vehetők fel inasnak. 2. A tanuló viszony legrövidebb tartama három, leghosszabb öt év. 3. Megállapítandó az egy műhelyben alkalmazandó inasok száma.” Hogy ez hangosan bizonyít a fentebb elmondott műhelyi állapotokra, — nem tagadhatja senki.

Nem kívánunk az ipariskolától olyatén működést, melyet a gimnázium teljesít az alsóbb osztályokban, nem. Az idő hiánya mellett ez lehetetlen volna; de soha nem is lehetne ez célja az ipariskolának sem növekedésével szemben, sem pedig megállapított feladatát tekintve, mely abban kulminál, hogy a népiskolában szerzett elemi ismereteket mintegy megszilárdítsa, megtartari törekedjék az inasgyermekben, a megtanultnak ismétlés által az emlékező tehetséget folytonos működésben tartsa, azt éleszsze, az ismeretek körét célszerűen, a kor követelményeinek megfelelőleg s tekintettel az iparos gyakorlati életére és hatáskörére, mely neki akár társadalmi, akár az általános vett alkotmányos életben jut, bővíteni, tágitani. Jelen fenálló körülmények közt igaz, tán nem teljesítik iparos iskolánk ezen feladatukat, legalább is nem mindenhol, de nem is teljesíthetik! Oka nem is az erre alkalmazott tanerők, vagy az ezek hiányában is helylyel-közzel, mint inkább az ügy rendezetlen voltában, ennek kevés bevételében és mellőzésében rejlik az erre hivatott hatóságok részéről úgy, mint az iparos közegek részéről. Még jámbor óhajnak is merész ama feltételes kívánatom, hogy szívesen fogadna bármely iparos is egy-két gimnáziumot jó sikerrel végzett fiút, a midőn tény az, hogy ha ily gimnáziumi osztályokat végzett, vagy nem végzett meg iparos inasnak, valamely tekintetben nagy baj kell hogy legyen a kréta körül. Igaz, vannak oly iparágak, hol nagyon szükséges némi gimnáziumi vagy polgári iskolai előismeretek p. o. a nyomdászok iparágában, de az ilyenek ismét kivételes helyet foglaljanak el az ipariskolákban is.

Magyar vagy németajku gyermekek között a teljes tanulatlanság, nevelatlenség és minden elemi ismeretek hiánya már a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, sőt a másajkuak közt is ritkább az

ily hiány már mint ennek előtte egy évtizeddel. Azonkívül pedig éppen a mostani emberiségnek osztály és rangkülömbőség nélkül azt vetik szemére, hogy ezidőtájt tekintetben nagyon válogatos. Nem tudjuk ezt megczáfolni, de azt sem tudjuk elhinni, hogy éppen az iparos osztály nem volna válogatos oly dologban, mely haszonnal, előnyvel van egybekötve. Mi pedig azt illeti, hogy 11 év alatt az iparos tanoncok száma megkétszereződött, nézetem szerint azt bizonyítja, hogy mint mindenben, úgy itt is lehetséges, sőt hasznos is az olyatán módon megejtett válogatás, hogy se az egyik, se a másik fel ne szenvedjen kárt.

Az iparosok szaporodása a tanoncokszükséglet nagyobbdását nem tételezi fel, legalább is nem helyes módon, de mint szükséges rosszat igenis maga után vonja a tanoncok szaporodását s ezközli az iparos proletariatus tulságos felszaporodását, mit ismét csak a tisztés ipar bán meg, mely első sorban is hivatta volna testületileg utját állani, — annak rendje módja szerint — a szabad iparjoggal történt visszaélések, és ama kores ipar felburjánzásának, melynek talaját egy közönséges iparkártya befizetésével vásárolhatja meg bárki, akár ért egy bizonyos iparághoz, akár nem. Mert iparosaink ne felejtsek el azt, hogy éppen ily módon önállóságra vergődött iparosok képezik éltető erejét, de derekasan kiaknázott alázas munkarejét is a sok czipő-, meg tudja Isten, minő gyáraknak. Nem gyárban készül az a sok czipő, hanem a szabad iparjognál fogva önállósá vált szegény, öreg és fiatal iparosok műhelyeiben, kik néhány inással (tanoncokszükséglet!) szörnyű kis árért és még kisebb perczenre az iparosok molochjának dolgoznak. Tessék erről meggyőződni!

A betegségen kívül a szegénység, szolgaság és nyomorúság a legnagyobb teher. Ha pedig tanoncaink mindjárt kezdetben ilyen helyzetbe kerülnek, nem a tanoncok szükséglet maga az oka; de még annak sem, hogy ha nem válik belőlük tisztességes iparos!

(Folyt. köv.)

Felhívás és kérelem

az „Erdélyi Múzeum” dolgában.

35 éve, hogy az „Erdélyi Múzeum-Egyet”-et nagynevű alapítói (Mikó Imre gróf és társai) a politikai elnyomatás nehéz napjaiban megalkották, abból a czélból, hogy itt hazánk erdélyi részeiben védvára legyen a magyar nemzeti kulturának, második középontja a magyar nemzeti tudományosságunk.

Ez készítette elő a kolozsvári egyetem felállítását s azóta együtt, karoltve működnek rokon hivatásuk teljesítésében. Az egyetem a tanuló ifjúsággal — az Erdélyi Múzeum-egyet a mívelt közönséggel óhajtaná megosztani a magyar nemzeti tudományosság szellemi kincsét.

E végből alakította meg tíz évvel ezelőtt a legáltalánosabb érdekű tudománysszakok művelésére és

terjesztésére „bölcseletnyelv- és történettudományi szakosztályt” s ennek folyóiratát az „Erdélyi Múzeum”-ot.

A szakosztály tíz évi működésének gyűjteményében az „Erdélyi Múzeum” tíz kötetében „annyi lángoló hazaszeretet, annyi hamisítatlan nemzeti szellem van letéve, hogy azokra mindenkor bátran utalhatunk, mint működésünk és létjogosultságunk bizonyítványaira.”

Az „Erdélyi Múzeum”-ot anyaegyesületünk évi 1900 forintnyi dotatiojából adjuk ki. Ez teszi lehetővé, hogy a közönségnek oly csekély, évi 2 forint tagdíj vagy előfizetési díj fejében adhatjuk eme havonként 3¼—4 ivnyi terjedelemben megjelenő folyóiratot, melynél olcsóbb tud. folyóirat nincs az egész országban.

Anyaegyesületünk áldozatkészsége, a magasuztatás célért lelkesedésünk, oly sok kitünő munkatársunk buzgó törekvése, erkölcsi kötelességünk ké teszi, hogy mennél tágabb körben igyekezzünk elterjeszteni „Erdélyi Múzeum”-unkat.

Felhívjuk azért az erdélyi részek s az anyaország mívelt nagyközönségét, lépjenek be tagul szakosztályunkba. Az évi 2 frtnyi tagsági díj fejében megkapják a havonként megjelenő „Erdélyi Múzeum” füzeteit, melyekben közérdekű tud. értekezések, a hazai és külföldi irodalom minket érdeklő termékei ismertetése, s különféle tud. és irodalmi közlemények gazdag sorozata váltogatják egymást.

A következő füzetekben meg fog jelenni Lindner Gusztáv egyet. tanár nagybecsű értekezése „A kolozsvári Kalandos-társulatokról” (egy közérdekű, a közép-korból egyedül itt fennmaradt institutio leírása); Moldován Gergely egyet. tanár érdekes tanulmánya arról az általános érdekű kérdéstről, hogy „Székelyek-e a móczok?” Békésy Károly egyet. m. tanár jeles politikai tanulmánya: „A jelenlegi választási rendszerek bíralata. Továbbá, több történeti, irod. történeti, s bölcseleti munka vár kiadásra.

Tagságra jelentkezések vagy előfizetések az „Erdélyi Múzeum” szerkesztőségébe (Kolozsvár, Székypalota) intézendők.

Hazaifui tisztelettel vagyunk Kolozsvár, 1894. jan. 25-én.

A szakosztály megbízásából:

Dr. Szamosi János,
a szakosztály elnöke,
egyetemi tanár.

Dr. Szádeczky Lajos,
titkár szerkesztő,
egyet. tanár.

LEVELEZÉS.

M.-Sz.-Benedek, jan. 30

A m. szentbenedeki olv. egyetlet bizottsága folyó év január hó 28-án tartotta zártkörű kosaras tancsételyt, mely egyike volt a legnépesebb báljainknak, és úgy anyagi mint erkölcsi tekintetben fényesen sikerült. Nemcsak vidékünkéről, de messziről is sokan vettek részt e kedves multságunkon — s hogy sokan voltak, kitünik abból is, hogy a négyeseket kettős koloneban kellett tánczolni, oly sok pár tánczolta. — A multság kezdetől fogva egész végeig egyforma jó kedvvel folyt kiválólag viradtilg.

Éjféli szünet után következett a társas vacsora, mely nagyon kedélyesen folyt le. — A szebbnél szebb

már a postakocsin ültünk, hogy indulunk tovább. A kocsiban egy esinos utazótáska költötte fel érdeklődésünket. Minden oly izléses s kellemes volt rajta. Szíj-jak, csatok, plaid és az elmaradhatatlan selyem esernyő.

— Tudod Andorin, — mondá a néni. — enneka szép jószágunk a gazdját is jól megnézzük. Mert szép férfit, az bizonyos.

— Megjárnjuk, ha valami vén tubákos német tanáré lesz — feleltem tréfásan.

A néni fejét rázta.

— Ez nem valószínű. Én azt gondolom, hogy valami közönyös angol lesz a tulajdonosa, a ki majd az ülésekre rakja fel hosszú lábait. Mert hiába, az angol nemzetnek vérepen van a terjeszkedés.

Tartózkodás nélkül nevettetem a néni ötletének, mikor magas, olajbarna arcu, villogó szemű szép férfi jött ki a fogadóba. Egyenesen kocsink felé tartott. Jó izléssel volt öltözve s tartása, járása kifogástalan volt. Udvariasan emelte meg kalapját s beült. Időnként ránk nézett nagy, komoly szemével. A néni beszélgetést kezdett vele, én pedig jól behuzódtam porköpenyem redőibe.

— Tudja uram, hogy e szép holmi felkeltette érdeklődésünket a gazda iránt?

A megszólított franciául történt s ugyanolyan tiszta franciasággal történt a felelet.

— Nagy köszönettel tartozom utazó-táskámnak e kedves alkalomért.

— Andorin — rám mutatott fejével — tubákoló német professort várt, én pedig türelmetlenül angolt. S ugy-e ön olasz, uram?

— Ha nincs ellenükre, olasz vagyok, nápolyi. Bemutatta magát.

— Oh! a kedves Nápoly! Bár én, megvallom, csak utleírásokból olvastam róla, mondám zavartan.

— Önök még nem látták Nápolyt?

S felcsillant tekintetében a nápolyi minden büszkesége.

Fáni néni közbevágot.

— Tudom, tudom. A közmondást akarja idézni: Vedi Napoli e poi mori?

Az olasz halkán mosolygott.

— Nem asszonyom, nem e kopott hasonlatot akar-

tam ismételni önök előtt. Nápoly oly szép, hogy még csak azután szeretjük meg az életet, miután láttuk. Sőt merem mondani, az én városom látása fölötté nehezé teszi a meghalás gondolatát.

Hangja zengzetes és behizelgő volt, mint nagy költőjüknak, Petrarcanak sonettjei.

Csodálatos kedvet éreztem magamban, hogy el-lentmondjak neki.

— De uram, — szóltam — nekem volt egy katonagyabátyám. Az évekig lakott Olaszországban s Nápolyról nem a legkedvezőbb nézetei voltak. Szűk, szemetes (bocsánat az erős szóért) ronda város, mondá ingerülten, ha előtte sok szépségeit emlegették.

Felém fordult s jobban megnézte arcomat. Nekem úgy tetszett, hogy vizsgálódásával meg volt elégedve, mert attól a pillanattól kezdve sürűbben találkoztak össze szemünk.

— Nagybátyjának igaza volt nagysád. Csak abban tévedett, hogy Nápoly csodás természeti szépségeivel összetévesztette azokat a dolgokat, amiket körülte gyarló emberkéz rakott.

Egyhangu utunk kellemessé lett. Untató, egyforma, jól művelt német földek közt haladtunk, az elmaradhatatlan gyümölcsfasor árnyékában. A gazdasági épületek egyformák s fehérek, mint a tojások; ugyanazok az egyenes ut mindenütt, ugyanazok a bokrok, ugyanazok a nyájak, ugyanazok a porcellán pipák. Sehoh változás, sehoh felüdülés.

De olaszunk sikeresen feledtette velünk a vidék egyformaságát. Eleven társalgó volt s ami fő, a nénit jókedvre hangolta.

Magyarországról sok tisztelettel nyilatkozott.

Megtudtuk, hogy atyja őt papi pályára szánta, de neki nem volt semmi kedve élve eltemetni fiatalágát.

— Ott a sötét mogorva falak között nem szabad szeretni. Oda nem hat be az élet napfénye s egyetlen öröme: a szerelem. Ott én elpusztultam volna — mondta nagy tüzzel.

— A házasságról beszéljen ön, ne a szerelemről, ily környezetben.

S a néni az egyhangu, békés tájra mutatott, ahol nem volt semmi izgató, semmi regényes és semmi meglepő.

idő alatt el nem sietett semmit. Egy vigyázatlan szóval, egy felhevült tekintettel sem árulta el soha céljait. Ha valaki udvarolt nekem, visszavonult. Nem beszánkodott érte s nem érzett feltékenységet, de amint valaki kosarat kapott tőlem, újra köröttem settenkedett. A szó szoros értelmében elárasztott ajándékaival. S mindig el tudta találni, mily meglepetés volt nekem a legkedvesebb.

Beszédmódja sohasem volt választékos és a hasonlatoknak határozott ellensége volt, de mindig értelmesen szólt. Szerelemről soha sem beszélt velem, de annál jobban a családi élet nyugalmas örömeiről. Most is ott ült előttem, hüvelykujját fehér mellényének gomblikába akasztva. Várt.

Vállára tettem kezemet s arcába néztem.

— Édes, édes Kertész, lássa én szerettem valakit. S az drágább volt előttem az egész világnál.

Még a szempilláját sem mozdította meg.

— No, de már nem szereti?

— Nem tudom, Lehet...

Kissé összeresztent.

— Azok közül való, akiket naponként látok ön körül?

Gúnyosan mosolyogtam s kezeimmel elutasító mozdulatot tettem.

— Nem. Messze, igen messze lakik.

Gömbölyű arca felderült.

— Oh! így már nem baj. A kit az ember nem lát maga körül, azt könnyen elfelejti. Távol lenni annyit, mint nem lenni; annyi mintha megvolnánk halva.

Semmi ellenvetéssel nem lehetett kifogni áldott türelmén s nagyszerű kitartásán.

S most neje vagyok. Nászutra visz. Mindazonok a helyeken fog meghurcolni, ahol egykor olyan boldog voltam.

Lenke néhány hó mulva befejezi tanulmányait s végleg hazajő.

Most már igazán: az én édes kis leányom.

III.

Karlsruhe! Itt találkoztam vele először. Fáni néni volt az utitársnóm, a ki e találkozásról szójátékot csinált. A városka nevezetességeit hamar megnéztük s

pohárköszöntők egymást érték, s közülök megemlítem Tks Fosztó László m. bogáti birtokos urat, ki szép beszédében olvasó-egyletünk alapító tagjait éltette s a további tevékenységre buzdította. — Vacsora végével Péter Sándor helybeli unitárius lelkész egy igen szépen kigondolt beszédet mondott az összes jelelvőkre, — továbbá olvasó-egyletünk üdvös voltát fejtegetvén, felhívta a jelenvoltagekat, hogy anyagi támogatás tekintetéből egyletünknek adakozzanak; mely indítványát mindannyian a legnagyobb pártolással fogadván, — a gyűjtés azonnal meg is kezdődött, melynek eredménye alább kitűnik.

Vacsora végeztével a táncz megint kezdetét vette, és folyt a már említett jó kedvel reggelig.

A bálon felülfizettek a következők: Szilágyi Leopold csekelaki birtokos 3 frt 50 kr., Kepri Tódor, Sikó Kálmán, Harmath János, Ince Ferencz, Hillinger Arthur, egy-egy frtot, Fosztó László 1 frt 50 kr., Kovács Pál, Vajna Miklós, Szenkovics Sándor, Harmath Gerő, Sándor Endre, Szenkovics Endre, Bodola Mihály 50—50 krt. Továbbá kik meg nem jelenhettek, jegyeiket a következőleg váltották meg: Grün A. Lipót 5 frt, Soos N. Ferencz 1 frt 50 kr., Vass Ferencz 1 frt 50 kr., Boér Miklós 1 frt, Bartalus János 1 frt. — Adakozás utján begyűlt 12 frt 30 kr.

Összes bevételünk volt 74 frt 80 kr. Kiadás 27 frt 04 kr. — Marad tiszta jövedelem 47 frt 86 kr.

Fogadják e helyen is a szíves felülfizetők és kegyes adakozók olvasó-egyletünk nevében forró köszönetünket.

iff. Bartalus Sámuel,
pénztáros.

VEGYES HIREK.

— **A vizaknai csata** 45-ik évfordulójának emléket február 4-én Vizaknán ünnepélyesen megülik a régi honvédek. Ezelőtt 45 évvel Bem elrendelte, hogy 1849. február 4-én a honvédsereg isteni tiszteletet tartson. Az isteni tisztelet helyett azonban véres csata lett. „Négy nap döngött az ágyú Vizakna s Déva közt” írta Petőfi. Ugy is volt, mert a Vizaknánál megkezdett folytonos csatározás február 8-án a híres piskii csatával végződött. E nap emlékére sok régi honvéd siet Vizaknára, hol Bakk Endre r. kath. plébános s az ottani ősz honvédek mindent elkövettek, hogy méltóan folyon le a kegyelet e szép ünnepe, melyet a r. kath. és ev. ref. egyházakban tartandó isteni tiszteletekkel nyitnak meg.

— **A gy.-fehértár-abrubbánya-topánfalvi közut** a kereskedelmi m. kir. miniszter f. évi április 1-én kezdőleg állami kezelés alá venni rendelte; elfogadván vármegyénknek előterjesztését és azon határozatát, miszerint váltásul maga részéről is 200.000 frttal hozzájárul.

— **Kinevezés.** Főispán ő. mlga Selmezi Arthurt a m.-igeni szolgabíróvához díjnokká nevezte ki.

— **Igric-maradvány a Biharhegységen.** Az „Aranyosvidék” f. é. első számának néprajzi rovatában dr. Jankó János ethnografustól egy érdekes irodalomtörténelmi-néprajzi feljegyzés van.

Lassanként azonban a vidék jellege változott. Tavasz alkonyat kezdett leszállani. Gyöngye szél volt, de bár szemközti mentünk vele, a nap különös világítása miatt minden modulatlanul látszott. Csak az utszéli fiúk koronái hajladoztak egy kissé. A levegőnek tavaszias színe volt. Az a zöldes, gyöngéd, meleg szín, mely megigéz s melyet — dacára a sokat emlegetett „hűség”-nek — festők váznain sohasem talál meg az ember.

— Csak látná ön egyszer a mi alkonyatunkat! — szölt utitársunk, a vidék nézésébe merülve.

— Nincs benne lehetetlenség, hogy rövid idő múlva látni fogjuk, — szölt Fáni néni, rám kandikálva fél-szemmel.

— Hogyan, önkö megnezik az én hazámat?

— Mindenesetre. Mert a világhírlapokra utazunk Párisba. Hazafelé utbaejtjük Nápolyt. Meg lesz ön velünk elégedve?

— Nagyon, asszonyom! Sajnálom, hogy engem még ezen a vidéken tartanak vissza dolgain. Különben — ha nem volnék terhükre, — kíséreljünk lenni. Mihelyt lebonyolítom üzleti ügyeimet, utánuk sietek hölgyeim.

Erről is, arról is beszélgetve, éj lett lassanként Előttünk az országot halványan csillogott; a műtjelző lámpái nem sok világosságot nyújtottak; hámorok előtt, kiöntött hamuból kékes lángnyelvek csaptak elő; utánunk jövő szekér dördülése hallatszott a magaslatokon.

Utitársunk szép hazájáról beszélt nekünk. Vázolta társadalmi szokásait, ünnepeiket, téli s nyári szokásukat.

Fáni néni egész őszintén kijelenté, hogy az olaszokat eddig alattomos, cselszövő, ravasz népnek hitte. — Hiszen önkö egész civilizáltak, mondá.

Utitársunk jóízűen nevetett, ugy hogy fehér fogai látszottak.

Sok időbe került, míg megérttem vele, hogy Fáni néni nagy katolikus, a ki a pápán ejtett sérelem miatt az olaszokat nem szenvedhette — eddig.

Csakhamar elértük a legközelebbi vasuti állomást, s abban állapotunk meg, hogy Párisban okvetlenül összejevünk.

(Folyt. köv.)

lomtörténelmi-néprajzi feljegyzés van. Dr. Jankó ugyanis miniszteri kiküldetésében a milleniumra tanulmányozza az erdélyi építkezéseket. A kalotaszegi, bihari és torda-aranyosmegyei tanulmányát közli a Tordán megjelenő nevezett heti lapba. Cikksorozatában említi, hogy Szkerisora, Vidora és Nyágra községekben igric-ekre akadt, mely szláv szóval a XIII. század magyar hegedűseit nevezték. „Sem csimpolya, sem cimbalom nem igric-készég, — így szól. — Az igric hegedűn, kis bőgön, furulyán és klarinéton játszik. Zenéjét — ha csak nem táncdarabot huz — énekkel kíséri, melyet a hallgatóság karban ismételt utána; ha táncdarabot játszik, egész testével adja a taktust, ha népdalt, akkor elkomolyodik, nem gesztikulál. Megvannak e vidéken a kalákák, (cláca szintén szláv szó.) Honnan vette ez a románság az ősmagyar igric-eket, honnan a székely kalákát, honnan a székely kaput, honnan tiszta magyar családneveit? — kérdi dr. Jankó. Ha — amint mondják — a Bihar keleti oldalán élő románok, elöláhosodott székelyek, akkor a nyugoti oldalon élők elöláhosodott magyarok.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Nagyenyed város adóhivatala egy az általa kibocsátott hirdetményében közhírré teszi azt, hogy a folyó évi I. évnegyedi adók és más kincstári tartozások, valamint a kutyatartási díjak is mind esedékessé váltak, felhívának tehát mindazok, kiknek hátrálékok van, hogy azt e hó 15-éig annyival inkább fizessék be, mert ellenesetben a végrehajtás kellemetlenségeinek lesznek kitéve.

— **Az alsófehérmegyei orvos-gyógyszerész egylet** tagjait a február hó 5-én, hétfőn délután két órakor a nagyenyei feyház kórházában tartandó rendkívüli szakülésre tisztelettel meghívom. Tárgy: A gümökör gyógykezelése, betegbemutatással. Előadó dr. Winkler Albert. Nagyenyed. 1894. jan. 21-én. Dr. Magyar Károly elnök.

— **Pályázat.** Az alsófehérmegyei tanítóegyesület tulajdonát képező Gáspár alap kamatjából 30 frt segély adatik ki. Pályázatra jogosult minden alsófehérmegyei tan. egyesületi renes tag tanuló gyermeke, ki az elemi iskolánál magasabb fokú intézetben tanul, nem, vallás és nemzetiségi különbség nélkül. Kérvényhez iskolai bizonyítvány és a szülők vagyoni állapotát feltüntető okmány mellékelendő. Pályázati határnap f. évi február 15. folyamodványok egyesületi főjegyző Sebestyén Sándorhoz küldendők. Nagyenyeden 1894. febr. 1. Nagy Lajos, egyll. elnök. Sebestyén S. egyll. főjegyző.

— **A húshagyó keddi piknik** rendezése tisztelettel felkéri a meghívottakat, hogy belépti jegyüket f. hó 5. (hétfőn) estig vegyék át lapunk hiadóhivatalából. — Továbbá tudatja, hogy az ételek kedden délután az új városház dísztermébe viendők, és hogy a piknik este 8 órakor veszi kezdetét.

— **Az izraelita templom** javára rendezett táncestélyre utólagosan is folytak be kegyes adományok. Fel kell említenünk, hogy a résztvevő hölgyek díszes koszorújában jelen voltak Szigethi Jánosné, Markovits Lajosné és Harmath Miklósé, ő ngaik is és hogy a szünóra alatt tartott vacsorán Mendel Manó borbándi földbirtokos ur, ki oly szíves volt a védnökséget nemcsak ellátni, hanem a távolból meg is jelenni, szép felköszöntőben fejezte a tapasztalt pártoláért köszönetét.

— **A keleti körutazás programja.** A dr. Propper János akadémiai igazgató által szervezett keleti körutazás iránti érdeklődés ugy a fővárosi művészeti képviselői körökben, mint a vidéki intelligencia körében oly élénk érdeklődésre talált, hogy az utiprogram jelentékenyen meg bővítettett a következőképen. A körutazás Budapesten veendi kezdetét. 1894. évi március 19-én indulnak meg pedig különvonattal Pragerhof—Lai-bachon át Triesztbe. Trieszt, Zara, Ragusa, Cattaro, Korfusziget, Patrasson keresztül március 25-én érkezik a társaság a Lloyd hajózási társaság külön első osztályú gőzösnén Athenbe, hol ünnepélyes fogadtatásban részesül a társaság a hatóság részéről. Március 28-án érnek el gőzhajón Konstantinápolyba, hol a társaság 5 napig időzik, illetve kirándulást tesz az édes vizekhez, kisázsziába, stb. megtekinti Konstantinápoly érdekességeit, műemelekeit, Konstantinápolyból a Szuline kikötő érintésével Galaczig, illetve Brailáig megy a társaság külön hajón s azontul vasuton folytatja útját Brassó—Koroszváron át ápril 6-án. — Az utazásban résztvevő urak és hölgyek összes költségei beleértve a vasuti és hajózállítási díjait az összes elszállásolást s teljes élelmezést és ellátást és kalauzálást: összesen 270 frtban állapított meg, a mely összeg éppen felét képezi: a nyereszkeése, illetve üzleti haszonra dolgozó vasuti jegyíródák árösszegének. Az élelmezés és elszállásolás ugy a hajón, mint a vasutakon rangkülönbség nélkül az első osztálynak megfelelőleg van biztosítva. E kirándulásban résztvenni óhajtó urak és hölgyek tájékoztató programot dr. Propper János kereskedelmi akadémiai igazgatótól kaphatnak Nagyaradon.

— **Nyilvános köszönet.** Az izraelita templom javára rendezett január 23-iki estélyen felülfizetni szí-

veskedtek: Id. Jónás Adolf, ifj. Jónás Mihály, Mendel Manó és dr. Náthán Bernát 50—50 frt, Glück Mór (Alvincről 22 frt 50 kr., Feiler Farkas 20 frt, Reich Mihály és Salamon Ignác 10—10 frt, Bretter József, özv. Grün Bernátné, Grünfeld Herman és Stern Henrik 5—5 frt, br. Bánffy Jenő, dr. Gerasim Emil és Szinberger Salamon 4—4 frt, Fenichel Jakab, Gottlieb Mór, Markovits Lajos, Salamon Hermann (Tövísről) és Török Bertalan 3—3 frt, Benedek Farkas, Benedek Lajos, Benedek Sámuel, Bisztricsány Lajos, Glück Adolf, Grünfeld Dávid, Heizikovits Lipót, Korbuly Bálint, Márton Ignác, Munkácsi Zsigmond, Nuszbaum E. (Hosszúaszeről), Reich Bernát és Rosenberger Mór 250—250 frt, Benedek Márton, Gréf János, Jónás Lajos, Novics Miksa (Mohácsról), Reich József (Tordáról) és Tóth Miklós 2—2 frt, Epstein Áron és Steinberger M. 150—150 frt, Benedek Simon, Bertleff József, dr. Bocz, Csathó János, dr. Dávid Elek, Farkas Victor (Marosvásárhelyről), Grünfeld Lajos, Grünfeld Lipótné, Harmat Antal, Hillinger Arthur, Ince Sámuel, Josipovits Márton, Keresztes Pál, Klein Simon (Marosújvárról), Luka Albert, Lux Endre, Málnási Domokos, Mórágvi István, Moreno (Gyulafehérvárról), Nuszbaum J. Papp Ferenc, Pogány János, Simon Miksa, Székelyhidly János, Szilágyi Farkas, Veleczkei testvérek, dr. Werner Gyula és Werner Ödön 1—1 frt, Balla Béla, Deutsch Dávid és Hammerman Ignác 50—50 kr.; összesen 386 frt 50 kr. Utólagosan küldött Bürger Márton (Krakkóból) 25 frtot, a mit is a fenti összeghez adva = 411 frt és 50 kr. — A terem fűtésére adományozott Lingner György 1 m. tűzi fát. — Tombolatárgyakat adott: Baldi Károly, Benedek Sámuelné, Sz. Botka István, Drawetzky Gusztávné, Feiler Lázár, Gottlieb Mór, Grün A. Sámuelné, Grün Józsefné, Korbuly Bálint, Kovács József, Lieblisch Jakabné, Markovits Lajosné, dr. Mátyás Mihályné, Munkácsi Zsigmondné, Nuszbaum Józsefné, Papp János, Reich Mihályné, Rosenberger Mihályné, Schönberger Morné, Spitzer Dávid, Székelyhidly János, Vajda Péter, özv. Wagner Józsefné. — A templomalap javára összesen 449 frt 27 kr. maradt. — Ugy e szíves adományozók, mint a felülfizetők fogadják a nemes cél érdekében tett áldozataiért a rendezőség halás köszönetét.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A Tövísi önkéntes tűzoltóegylet által január hó 28-án rendezett műkedvelői előadással egybekötött táncvigalom alkalmával az összes bevétel volt 145 frt 30 kr., kiadás 46 frt 73 kr. Tiszta jövedelem 98 frt 57 kr. Felülfizetni kegyeskedtek: Klein Mihály 3 frt, Salamon Ignác 2 frt 50 kr., Wirthl József 2 frt 20 kr., dr. Boér Jenő Slatkovich Jácint, Salamon Hermann és Szász József (N.-Enyed) 2—2 frt, Reich Mihályné (N.-Enyed) 1 frt 90 kr., Bugán József és Seres Attila (Benedek) 150—150, Csathó Ferencz, özv. Hunyady Sándorné, Kovács Istvánné (Sorda), Kovács Miklós, Krengel Sándor, Melicher Jenő, Polik József és Tókos Sándor (Vajdasd) 1—1 frt, Kaufmann 90 kr., Szoukup József 70 kr., Kászt Róza 60 kr., Berkó Salamon, Egger Gyula, Fried Ignác, Rozenthal Mihály, Salamon Johanna 50—50 kr., Gidáli Lajos 45 kr., Kátrovics Antal 40 kr., Balán Gligor, Drach Adolf, Elias Miksa, Láng Béla, Lövy Salamon, Nagy Lajos, Rátz Gábor 35—35 kr., Salamon József 25 kr., Kriszán István 20 kr. Kedves kötelességet teljesít a parancsnokság, a midőn a felülfizetőknek nemkülömben a műkedvelők és uraknak a nyilvánosság terén halás köszönetét nyilváníthatja. Tövís, 1894. január 30-án, a parancsnokság nevében Kiss Elek, segédtsizt.

— **Gazdák és gazdasszonyok figyelmébe.** *Gazdasági vélemény és virág magvak, — kizárólagosan valódi erfurti — kaphatók Cerner J. József kereskedésében Nagy-Enyeden, ki a magvak jóságáért és valódiságáért kezességet vállal. Postai megrendeléseket legpontosabban eszközöl.*

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó: CERNER J. JÓZSEF.

Báli selyemszöveteket

méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, esikozott, kockázott, mintázott, damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására szállít: HENNEBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Szíjzebe címzet levelekre 10 kros és levelezőlaponkra 5 kros bélyeg ragasztandó. (4)

Egy négy löerejű angol gyártmányú cséplő-garnitúra, Gibbons és Robensontól, csak öt évig használatban olesón eladó, löhere fejtővel együtt. Tudakozódni Glück Mórnál Alvinczen.

93. sz. — 1894. polg.

EXCELSIOR KÁVÉ

a legjobb pörkölt szemes kávé. erő, zamat és szaporaság tekintetében az elkényeztetett igényeket is kielégíti, az

EXCELSIOR KAVÉ

saját mód szerint pörkölte, a legkiválóbb fajták keveréke és **sokka!** jobb, mint a többi forgalomban előforduló minőségek, melyekhez 25% **megtakarítást** nyújt és hónapokon át megtartja erejét és zamatját. **Minden takarékos házi asszony tegyen az Excelsior kávéval egy próbát** és győződjön meg saját tapasztalataiból annak kitűnő tulajdonságairól.

Kapható Winkler János kereskedőnél

Nagy-Enyeden,

és pedig: 1. $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ kilós törvényesen védett és védjeggyel ellátott csomagokban. A finomabb 00-ás számú minőségük ára 2 frt 40 kr., középfinom 0-ás számú 2 frt 20 kr. kilónként.

ELSŐ MAGYAR

GŐZKÁVÉ PÖRKÖLDE

BUDAPESTEN.

2-2

Férfi s női betegségek,

mint bujakór, fekélyek, bőrkütegek; folyások és hólyaghurut a legidültebb alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas befeeskedésekkel, hanem

irrigatio által saját készülékemmel és új gyógymódom szerint

vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is

alaposan és sikeresen

kezeltek. Strikturák, az agkorban fellépő vizelési nehézségek; ágyszennyezés, valamint nemli gyengeséggel párosult gerincbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyítottak.

Orrfékélyek s orrnak bedugulása, valamint a száj és orrnak büzösége az általam feltalált s több 100 esetben **kitűnő eredménnyel** használt

orrcsapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyítottak.

Galandférgek, melyek a legerősebb kuráknak ellenállottak, Németországban készült gyógyszeremmel **3 óra alatt gyökeresen eltávolítottak.**

Dr. Fischer Adolf, orvos-szabész tudor, műtő-, nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet”-nek rendelő főorvosa és speciálista 27 év óta.

Budapest, **6-utca 5. sz.** I. em. Rendel. d. u. 2-5-ig.

Csak díjazott levelekre vállalkozok s gyógyszerekről is gondoskodom, 25-26

93. sz. — 1894. polg.

Felhívás.

A balászfalvi kir. járásbíró részéről felhívom mindazokat, akik a m.-vásárhelyi kir. törvényszék 7890/893. számú végzésével ügyvéd által képviselt balászfalvi Grama János ellen 314 frt s járulékaik erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás foganatosítása alkalmával 1893. évi november hó 9-én Balászfalván lefoglalt s 376 frt 12 kr-ra becsült faneműből álló ingókra tulajdoni igényt támaszthatni vélnek, hogy igénykeresetüket az 1881. LX. t. c. 92. és 134 §§. értelmében jelen felhívásnak ezen bíróságnál leendő kifüggesztése napjától számítandó 15 nap alatt beadják.

A végrehajtás foganatosítására Thát György végrehajtó lett kiküldve.

Kelt Balászfalván, 1894. évi január hó 13 napján

A balászfalvi kir. járásbíró.

A kir. járásbíró.

Enyedi Lajos,

kir. ítélő táblai bíró.

Jó háziasszonyok figyelmébe!

A ki pénzt, munkát, időt és egészséget akar megtakarítani, az csak

„SZAPPANIT”-ot

használjon mosásra.

8-10

(Cs. és kir. szabadalmazott.)

Szappanit nem egyéb, mint egy kitűnő minőségű szappan-por, hasznos mosó erővel bír, semminemű kártékony v. gyűléket nem tartalmaz. Sok ezer családnál már be van vezetve és dicsérelőleg elismerve, mint a *legjobb mosó-por* és nemcsak hogy *kiméli a ruhát*, de a *kezet és egészséget* is Angliában, Frankhonban, Németországban, Amerikában a legelőkelőbb hölgyek mosnak vele több mint 20 éve és nem ismernek jobb mosóport, mint a „Szappanit”-ot, melylyel nagyon megvannak elégedve, mivel megkönnyíti a munkát Minden csomagon megvan a kimerítő utasítás és védjeggyel van ellátva minden nagy csomag, 10 kr és tessék csak Szappanitot kérni.

Szappanit minden *drognerie* és *fűszer üzletben* kapható, vagy a gyárban: *Ernst Mayer, Budapest, Lujza utca 20. sz.*

Előleg beküldése, avagy utánvétellel kapható.

Sz. 177-1894.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérvármegye balászfalvi járásában Szász-Csanád község székhelylyel rendszeresített

körorvosí

állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot nyitok.

A körorvos évi javadalmazása 500 frt fizetés és 150 frt fuvarátalány, mely előzetes havi részletekben Szász-Csanád község pénztárából fizetetik ki; a gyógydíjakra nézve a körorvos a községekkel szabadon egyezkedik, azonban a vagyontalanokat ingyen köteles gyógykezeltetni, köteles továbbá körét havonként legalább kétszer betárazni.

A közegészségi kört a monorai, sorostélyi és szász-csanádi körjegyzőségekhez tartozó 9 község (10.656 lakossal) képezi.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §-a és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-sa értelmében képtőségüket igazoló okmányokkal, politikai magatartásukat és erkölcsi magatartásukat tanúsító bizonylattal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi február hó 27-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás az egészségügyi kör székhelyén Szász-Csanádon a község házában **folyó évi február hó 28-án d. e. 10 órakor** fog megtörténni

Szolgabírói hivatal Balásfalván, 1894. január hó 22-én

Simonffy Alajos,

főszolgabíró.

2-2

95431 k. m. számhoz.

I. 93.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi miniszterium az állami közutak törzskönyvei elkészítésének biztosítása céljából 1894. évi február 10-ik napjának d. e. 10 órájára

zártajánlati verseny tárgyalást

hirdet.

Ezen versenytárgyalások, kivéve Bács-Bodrog, Békés, Győr, Jász-Nagy-Kun, Szolnok, Szabolcs és Turóc vármegyéket, hol állami közút nincsen, — továbbá a horvát-szlavonországi államépítészeti hivatalokat — valamennyi többi államépítészeti hivatal helyiségében fognak megtartatni.

Az adatok az illető államépítészeti hivataloknál a rendes hivatalos órákban naponta megtekinthetők.

A kereskedelemügyi

m. kir. miniszterium.

3-3

MEGHIVÓ.

A „Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársulat”

idei rendes

KÖZGYŰLÉSÉT

február 11-én délelőtt 11 és fél órakor tartja meg a városház ülés termében, következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő bizottság jelentése a zárszámadás és mérleg megvizsgálásáról.
4. Nyereség felosztása s a jótékony célra szánt összeg hová fordítása iránti határozat
5. Két kilépő igazgatósági és két felügyelő bizottsági tag helyének választás utján való betöltése.

Nagy-Enyed, 1894. Január 28-án.

Dr. Magyar Károly.

elnök.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír

ÜGYELJENEK A JEGYRE.
ÓVAKODJANAK MINDEN UTANZASÍTOL.

a legjobb
A LEGKERESETTEBB
az egészségnek leghasznosabb
SZIVARKA PAPIR

(16-52)